

Aleksandro Stulginskio universitetas
**Agronomijos
fakultetas**

Agroekosistemų ir dirvožemio mokslų institutas

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Dalyko kodas: AFADD002

Pavadinimas lietuvių kalba: Agrofitocenologija

Pavadinimas anglų kalba: Agrophytocenology

Dalyko apimtis: 7 kreditai, 187 valandų, iš jų kontaktiniam darbui 46 val., savarankiškam darbui 141 val.

Studentų darbo formos ir apimtis:

<i>Kontaktinio darbo formos</i>	<i>Valandos</i>	<i>Savarankiško darbo formos</i>	<i>Valandos</i>
Paskaitos	42	Pasirengimas kontroliniam darbui	39
Konsultacijos	2	Pasirengimas individualiai užduočiai	39
Egzaminas	2	Pasirengimas egzaminui	63

Dalyko paskirtis:

<i>Studijų pakopa</i>	<i>Studijų programa</i>	<i>Dalyko tipas</i>
Trečioji	Agronomija	Pasirenkamasis

Studijų dalyko tikslas: doktorantas, baigęs dalyko studijas, turi žinoti svarbiausias agrofitocenologijos sąvokas, gebėti įvertinti žemės ūkio pasėlių kaip agroekosistemą ir landšafto dalį, žinoti dirbamų žemių augalų bendrijų (agrofitocenozių) savybes, struktūrą, funkcionavimą, dinamiką, klasifikavimą ir pasiskirstymo dėsningumus, gebėti įvertinti žmogaus (antropogeninę) įtaką laukų augalinei dangai, pažinti žemės ūkio augalų bendrijų įvairovę.

Reikalingas pasirengimas dalyko studijoms: Biomedicinos mokslų srities (privalumas Agronomijos mokslo krypties) magistro (arba vienpakopio aukštojo mokslo) kvalifikacinis laipsnis.

Dalyko studijų rezultatai:

Žinios ir jų taikymas: žino svarbiausias agrofitocenologijos sąvokas, agrofitocenologijos raidos istorinius metmenis, žymiausias pasaulio agrofitocenologus ir jų darbus; žino laukų augalinės dangos ypatumus ir savybes, dirbamų žemių augalų bendrijų (agrofitocenozių) savybes, struktūrą, funkcionavimą, savitvarką, dinamiką, stabilumą, klasifikavimą ir pasiskirstymo dėsningumus bei Lietuvos segetalinių ir ruderalinių bendrijų įvairovę.

Gebėjimai vykdyti tyrimus: geba vykdyti dirbamų žemių augalų bendrijų (agrofitocenozių) tyrimus.

Specialieji gebėjimai: geba įvertinti žemės ūkio pasėlių kaip agroekosistemą ir landšafto dalį bei sudaryti laukų piktžolėtumo kartogramas, laukų augalinės dangos žemėlapius.

Socialiniai gebėjimai: geba kūrybiškai analizuoti įvairias situacijas bei pritaikyti ir skleisti naujausias mokslo žinias.

Asmeniniai gebėjimai: geba tobulėti, projektuoti tolesnę savo mokymosi perspektyvą ir atsakingai dirbti kolektyve.

Dalyko studijų rezultatų vertinimo kriterijai:

1. Studijų dalyko pagrindinių sąvokų supratimas ir vartojimas;
2. Studijų rezultatuose įvardintų žinių įsisavinimas ir taikymas konkrečiose situacijose;
3. Savarankiškų darbų atlikimo kokybė, išvadų ir apibendrinimų formulavimas;
4. Praktinių problemų identifikavimas ir jų sprendinių argumentavimas.

Dalyko turinys:

Paskaitos:

1. Geobotanikos įvadas.
2. Bendrosios fitocenologijos pagrindai.
3. Agrofitocenologija – specialiosios fitocenologijos šaka.

Dalyko studijų metodai: studijų pradžioje doktorantai gauna studijų dalyko programą ir paskaitų temas. Paskaita vyksta supažindinant su temos esminiais klausimais, paliekant dalį laiko diskusijoms ir klausimams. Pagrindinė dalis informacijos pateikiama vaizdinėmis priemonėmis teorinių paskaitų metu, sudarant galimybę doktorantams jose kuo aktyviau dalyvauti. Skatinamos diskusijos, problemų sprendimo būdų paieška. Minčių lietus – paskaitų metu. Pateikiami klausimai ir siekiama sulaukti kaip galima daugiau teisingų atsakymų. Informacija užrašoma lentoje ir tik tada generuojamas atsakymas. Taip įtvirtinamos paskaitos žinios. Esant minimaliam doktorantų skaičiui paskaitos neskaitytos. Doktorantai savarankiškai studijuoja dalyko temas ir diskutuoja su dėstytoju pagal jo paskirtą grafiką ar elektroniniu paštu. Referatą doktorantai parengia raštu ir jį pristato žodžiu. Atlikdami individualią užduotį doktorantai aprašo agrofitocenozių tyrimų metodus, sudaro laukų piktžolėtumo kartogramas, laukų augalinės dangos žemėlapius. Doktorantai konsultuojami teorinių paskaitų metu, pagal dėstytojo paskirtą grafiką bei elektroniniu paštu.

Studentų pasiekimų kaupiamojo vertinimo metodai ir struktūra: taikoma dešimtbalė kriterinė skalė ir kaupiamoji vertinimo schema. Semestro savarankiško darbo užduotys (referatas ir individuali užduotis) vertinamos pažymiu, egzaminų metu nustatomas galutinis įvertinimas, tarpinius įvertinimus padauginant iš svertinio koeficiento ir sandaugas susumuojant.

Kaupiamojo vertinimo struktūra

<i>Darbo formos</i>	<i>Svorio koeficientas</i>	<i>Atsiskaitymo terminai</i>
Referatas	0,15	6-7 savaitė nuo referato temos pateikimo
Individuali užduotis	0,15	10 savaitė
Egzaminas	0,7	17-20 savaitė

Pagrindiniai mokymosi šaltiniai:

1. Pilipavičius V., Pupalienė R., Marcinkevičienė A. Pasėlių bendrijos ir jų tyrimai. – Akademija, 2008. – 112 p.

2. Marozas V. Sausumos ekosistemų įvairovė ir apsauga. Vadovėlis. Akademija. UAB „IDP Solutions“, Klaipėda. 2008. 112 p.
3. Natkevičaitė - Ivanauskienė M. Botaninė geografija ir fitocenologijos pagrindai. – Vilnius, 1983. – 280 p.
4. Lazauskas P. Agrotechnika prieš piktžoles. – Vilnius, 1990. – 214 p.
5. Hofmeister H., Garve E. Lebensraum Acker. – Berlin, 1998. – 322 s.

Papildomi mokymosi šaltiniai:

1. Aplinkotyra (sudarytoja E. Šapokienė). – Vilnius, 1994. – 257 p.
2. Naujalis J. Augalų populiacinė ekologija. – Vilnius, 1992. – 184 p.
3. Stancevičius A. Laukų augalijos kartografavimas// LŽŪA mokslo darbai. – 1973, t.19, P. 241-252.
4. Stancevičius A. Lietuvos pasėlių augalijos geobotaniniai tyrimai// LŽŪA mokslo darbai. – 1959, t.6. – 149 p.
5. Strazdaitė – Balevičienė J. Lietuvos augalijos sintaksonų kadastrai. – Vilnius, 1988. – 41 p. (rusų kalba).
6. Motiekaitytė V. Augalijos klasifikacija Brauno – Blankės metodu. – Vilnius, 1994. – 47 p.
7. Lietuvos raudonoji knyga. Augalų bendrijos = Red data book of Lithuania. Plant communities / J. Balevičienė ir kt.; Botanikos inst., Vilniaus pedagoginis univ. – Vilnius, 2000. – 153 p.
8. Lietuvos augalinio rūbo struktūra: profesorės Marijos Natkevičaitės-Ivanauskienės požiūris: monografija = Structure of Lithuanian vegetation cover: Marija Natkevičaitė-Ivanauskienė's point of view / Marija Natkevičaitė-Ivanauskienė et al.; atsakingasis redaktorius Naujalis J. R. Vilniaus universiteto leidykla. – Vilnius, 2005. – 226 p.
9. Vegetation ecology / edited by Eddy van der Maarel. – Malden, MA, USA etc. Blackwell publishing, 2005. – 395 p.
10. Захаренко А. В. Теоретические основы управления сорным компонентом агрофитоценоза в системах земледелия. – Москва, Издательство МСХА, 2000. – 466 с.
11. Злобин Ю. А. Агрофитоценология. – Харьков, 1986. – 74 с.
12. Миркин Б. М. Что такое растительные сообщества. – Москва, 1986. – 161 с.
13. Туганаев В. В. Агрофитоценозы современного земледелия и их история. – Москва, Наука, 1984. – 88 с.
14. Толковый словарь современной фитоценологии / Б.М. Миркин, Г.С. Розенберг. – Москва: Наука, 1983. – 132 p.

Dalyko studijas koordinuojantis dėstytojas: doc. dr. Aušra Marcinkevičienė, ASU Agronomijos fakultetas, Agroekosistemų ir dirvožemio mokslų institutas.

Kiti dalyko dėstytojai: prof. dr. Vytautas Pilipavičius, ASU Agronomijos fakultetas, Agroekosistemų ir dirvožemio mokslų institutas; dr. Danutė Karčiauskienė, LAMMC Vėžaičių filialas.

Aprašą parengė: doc. dr. Aušra Marcinkevičienė; prof. dr. Vytautas Pilipavičius; dr. Danutė Karčiauskienė.

Recenzentai:

ASU Agroekosistemų ir dirvožemio mokslų instituto recenzentas: doc. dr. Rita Pupalienė

Agronomijos krypties doktorantūros komiteto paskirtas recenzentas: doc. dr. Steponas Raudonius,
prof. habil. dr. Pavelas Duchovskis, dr. Vita Tilvikienė

Aprobuota ASU Agroekosistemų ir dirvožemio mokslų instituto posėdyje: 2013 04 26, protokolo Nr. 6(5)

Aprobuota programos doktorantūros komiteto posėdyje: 2014 02 25, protokolo Nr. 77

Dalyko aprašas atestuotas iki 2017 02 25